

د فرینتو دُعا گمانی واخلی!

18-December-2025

هفته وراه د سنتو دکه اجتماع کینی کیدونکے

د سنتو دک بیان

(For Islaic Brothers)

په 18 دسمبر، کال 2025ء (بمطابق: 26 جمادى الاخرى، کال 1447هـ) د پاکستان په هفته

وارو اجتماعاتو کښې کيدونکے بيان

د فرېنتو دعاگانې واخلى!

په دې بيان کښې به تاسو زده کړئ...

... بے گناه ژبې

... د وړومي صف فضائل

... د مريض تپوس کول سُنَّت دي

... د مخلوق د شميرې برابر نيکي

پيش

الْمَدِينَةُ الْعِلْمِيَّة

Islamic Research Center

(شعبه: بياناتِ دعوتِ اسلامي)

FOR FEEDBACK
(+92) 315 2692 786

GET MORE SPEECHES
(+92) 310 8882 033

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَعَلَىٰ آلِكَ وَأَصْحَابِكَ يَا حَبِيبَ اللَّهِ
 وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ وَعَلَىٰ آلِكَ وَأَصْحَابِكَ يَا نُورَ اللَّهِ

تَوَيْتُ سُنَّتَ الْإِمْتِكَافِ (ترجمہ: ما د سُنَّتِ اعْتِكَافِ نَيْتِ وکرو)

د دُرُودِ پَاکِ فَضِيلَت

د اخري نبي، رسولِ هاشمي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمان مبارک دے: مسلمان چي د خو پوري پة ما باندې دُرُودِ شريف لولي فرستے به پة هغه باندې رحمتونه ليري، اوس د بنده خوبنه ده کم لولي او که زيات. (1)

بخش ور حمت تمام، تم په درود اور سلام	ہادی ور ہبر و امام تم په درود اور سلام
حُسن ہی حُسن ہو تمام، تم په درود اور سلام (2)	حُسنِ کرم تمہاری بات، حُسنِ عطا تمہاری ذات

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَی مُحَمَّدٍ

د بیان اوریدلو نیتونہ

پة حدیثِ پَاکِ کنبی دي: اِنَّهَا الْاَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ د اعمالو دار و مدار پة نیتونو دے. (3)
 اے د خوږ نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عاشقانو! پة بنو بنو نیتونو د عمل ثواب زیاتيري.

¹... ابن ماجه، كتاب اقامة الصلاة و السنة فيها، باب الصلاة على... الخ، صفحه: 152، حديث: 907-

²... ارمغان ادیب، صفحه: 134 ملنقطاً-

³... بخاری، کتاب بدء الوحي، صفحه: 65، حديث: 1-

راځئ چې د بيان اوريدو نه مخکې خه نېه نېه نيتونه وکړو: مثلاً ❀ د الله پاک د رضا د پاره به ټول بيان اورم ❀ په آدب به کښنيم ❀ نېه په توجه به بيان اورم ❀ خه چې واورم، د هغې به د يادولو، پخپله پرې د عمل کولو او نورو ته د رسولو کوشش کووم.

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

فرسته ورته دُعا وښودله

حضرت عِرباض بن سَارِيه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ صحابى رسول دے. امام ابنِ أَبِي دُنْيَا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ روايت ذکر کړے دے، ليکلي يې دي چې حضرت عِرباض رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د الله پاک سره د ملاقات ډير شوق لرلو. هغوئې د ضعيفى عمر ته رسيدلے وو. يوه ورځ د دمشق په جامع مسجد کښې وو، نمونځ يې اوکړو، بيا يې دُعا شروع کړه: يا الله پاکه! اوس خو زه بودا والي ته رسيدلے يم، اوس خو راته په خپله پاکه بارگاه کښې د حاضرى سعادت راعطا کړې.

فرمايئ: بيا ما يو ځوان وليدو، ډير ښائسته وو، شين څادر يې اچولے وو او زما خوا له راغلو، اوئې وئيل: حضرت...!! دا تاسو خه دُعا کوئ؟ ما ووئيل: نو ته راته ووايه چې څنگه دُعا اوکړم...؟ هغه ووئيل: داسې ووايه!

اللَّهُمَّ حَسِّنِ الْعَمَلَ وَبَلِّغِ الْأَجَلَ

ترجمه: يعنې اے الله پاکه ما ته د نیک اعمالو توفيق هم راکړې او په نیک اعمال کولو کولو مې د مرگ مقرر کړے شوي وخت ته ورسوې.

صحابى رسول حضرت عِرباض رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمايئ: ما د هغه ځوان نه پوښتنه اوکړه: الله پاک دې په تا باندې رحم اوکړي، ته څوک يې؟ هغه ووئيل: زه زَنَائِيل (Zana'il) فرښته يم، د کومو مسلمانانو په زړه کښې چې غم وي، زه هغوئې له تسلي

ورکوم. په دې وئيلو هغه فربنته واپس لاره او د سترگو نه پناه شوه. (1)

د روايت نه ميلاؤيدونکے سبق

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! د دې روايت نه مونږ ته يو څو خبرې د زدکړې د پاره

ميلاؤيري: (1) په ورومي نمبر خو د حضرت عرياض رَضِيَ اللهُ عَنْهُ شان ته وگورئ چې هغوئ د الله پاک په بارگاه کنبې د حاضرې شوق هم لرلو او دې د پاره به يې دعاگانې هم کولې.

د دې نه معلومه شوه چې زمونږ په زړه کنبې هم د الله پاک په حُصُور کنبې د

حاضرې شوق پکار دے. په حديث پاک کنبې دي: **مَنْ أَحَبَّ لِقَاءَ اللَّهِ أَحَبَّ اللَّهُ لِقَاءَهُ** يعني څوک چې د الله پاک سره د ملاقات شوق لري، رَبِّ كَرِيم د هغه سره ملاقات خوښوي. (2)

دلته اوس دا يوه باطني بيماري راغلې ده او هغه دا چې مونږ د دُنيا سره ډير زيات محبت شروع کړے دے. په حديث پاک کنبې دا د دې اُمت تباهي او د نقصان سبب

گرځولے شوے دے. يو لفظ دے: **وَهُن**. دا لفظ په حديث پاک کنبې راغله دے. د دې

معنی څه ده؟ راځئ چې حديث پاک واورو. رسول اکرم، نور **مُجَسَّم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** فرمائيلي دي: يو وخت به راشي چې ستاسو شميره به ډيره وي خو ستاسو حيثيت به د

سيلاب د څگ په شان شي، د دښمن د زړه نه به ستاسو رُعب ختم شي.

د دې زوال سبب به څه وي؟ اخري نبي، غيب دان نبي **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ**

فرمائي: **لَيَقْدِرَنَّ اللهُ فِي قُلُوبِكُمُ الْوَهْنَ** يعني الله پاک به ستاسو په زړونو کنبې **وَهْن** واچوي.

پوښتنه وشوه: **وَهْن** څه شے دے؟ اوئې فرمائيل: **حُبُّ الدُّنْيَا وَكَرَاهِيَةُ الْمَوْتِ** يعني د دُنيا محبت او

1... موسوعه ابن ابی دنیا، کتاب الهواتف، جلد: 2، صفحه: 513، رقم: 150-

2... ابن ماجه، کتاب الزهد، باب ذکر الموت... الخ، صفحه: 691، حديث: 4264-

د مرگ نفرت (نه خوښول). (1)

الله اکبر! خوږو او محترموا اسلامي ورونو! معلومه شوه چې د دُنیا په ژوند باندې مطمئن کیدل، د دې سره محبت ساتل او د الله پاک په بارگاه کښې حاضریدل نه خوښول باطني بيماري ده، کومه چې د اُمت د زوال سبب دے. الله پاک دې مونږ ته توفيق راعطا کړي، پکار دي چې مونږ نیک کارونه کوو، د گناهونو نه بچ اوسو او د الله پاک د حاضرۍ شوق په زړه کښې زیاتوو.

مُجْتِ مِیں اپنی گما یا الہی! نہ پاؤں میں اپنا پتا یا الہی!
 رہوں مت وبے خود میں تیری ولای میں پلا جام ایسا پلا یا الہی! (2)

(2): **خوږو او محترموا اسلامي ورونو!** د روایت نه دویمه خبره دا معلومه شوه چې د الله پاک په بارگاه کښې د حاضرۍ شوق وي نو دې د پاره دُعا په محتاطو الفاظو سره کول پکار دي.

یاد ساتئ چې د دُنیا د پریشانو، مصیبتونو او بيمارو وغيره نه د تنگیدو سره د مرگ دُعا کول منع دي. صحابئ رسول رَضِيَ اللهُ عَنْهُ خو د الله پاک د دیدار په شوق کښې دُعا کوله، حضرت **رَنَائِيل (Zana'il)** عَلَيْهِ السَّلَام فرښتے د دې هم محتاط الفاظ وښودل چې داسې دُعا کوئ!

اللَّهُمَّ حَسِّنِ الْعَمَلَ وَبَدِّغِ الْأَجَلَ

ترجمه: یعنې اے الله پاکه ما ته د نیک اعمالو توفیق هم عطا کړې او په نیک اعمال کولو کولو مې د مرگ مقرر کړے شوي وخت ته ورسوې.

1... ابو داود، کتاب الملاحم، باب فی تداعی الامم... الخ، صفحہ: 675، حدیث: 4297۔

2... وسائل بخشش، صفحہ: 105۔

لهذا د الله پاک په حضور کښې د حاضرۍ شوق ضرور ساتي! البته دې د پاره که دُعا کول وي نو په داسې الفاظو سره يې کوئ چې د نیک اعمالو توفیق هم غواړئ او دا هم غواړئ چې يا الله پاکه! ما ته د اخري وخته پورې د نیک کار کولو توفیق راعطا کړې. د مسلمانانو ورومې خليفه حضرت ابو بکر صديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ به داسې دُعا کوله:

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ خَيْرَ عَمْرِيْ اٰخِرًا وَخَيْرَ عَمَلِيْ خَوَاتِمًا وَخَيْرَ اَيَّامِيْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

ترجمه: اے الله پاکه زما اخري عمر د ژوند د ټولو نه بهترينه حصه جوړه کړې، زما اخري اعمال د ټولو نه بهترين اعمال جوړ کړې او زما په ورځو کښې د ټولو نه بهترينه ورځ هغه جوړه کړې، په کومه ورځ چې ستا په حضور کښې حاضري وي. (1) دا ډيره ښکلې دُعا ده. مونږ له هم پکار دي چې داسې دُعا کوو.

مرے دل سے دنیا کی چاہت مٹا کر اَلْفِت میں اپنی فنا یا الہی! عبادت میں گزرے مری زندگانی کرم ہو کرم یا خدا یا الہی! (2)

(3): **خوړو او محرمو اسلامي ورونو!** په بيان كړے شوي روايت كښې چې يوه بله اهمه خبره كومه مونږ ته د زده كولو د پاره ميلاؤ شوه، هغه ده: د حضرت زَنَائِيل (Zana'il) عَلَيْهِ السَّلَام فرستے ډيوټي. هغوئي په خپل تعارف كولو وفرمائيل: **اَنَا زَنَائِيلُ الَّذِي يُسَبِّحُ الْحُزْنَ مِنْ صُدُورِ الْمُؤْمِنِينَ** يعنې زه زَنَائِيل (Zana'il) يم او زما ډيوټي دا ده چې د مسلمان په زړه كښې كه چرته څه غم، پرېشاني وي نو زه هغه له تسلي وركووم. **سُبْحَانَ اللَّهِ!** د مسلمان شان ته وگورئ! په مونږ ايمان والو باندي د الله پاک كرم ته وگورئ! رَبِّ كائناات د حضرت زَنَائِيل (Zana'il) عَلَيْهِ السَّلَام باقاعده ډيوټي لگولې ده

1... مصنف ابن ابی شیبہ، کتاب الدعاء، ما ذکر عن... الخ، جلد: 7، صفحہ: 81، حدیث: 1۔

2... وسائل بخشش، صفحہ: 105 ملقطاً۔

چې کله هم څوک مسلمان پرېشانه وي، په غم کښې اخته وي نو هغه له تسلي ورکوه...!!
سُبْحَانَ اللَّهِ! الله پاک دې زمونږه د حضرت زَنَائِل (Zana'il) عَلَيْهِ السَّلَام فيضان
 نصيب کړي، کاش چې د هغوئي په وسيله او د هغوئي په ذريعه په زمونږ غمونو کښې
 تسلي نصيب شي. **أَمِينَ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ.**

په بے گناه ژبه دُعا کوه...!!

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! دُعا ډير اهم عبادت دے بلکې دا **مُخَّ الْعِبَادَةِ** يعنې
 د عبادت مغز گرځولے شوے دے. (1)

د دُعا په باره کښې يوه قاعده ده چې که په هغه ژبه باندې دُعا اوکړے شي، په
 کومه چې مونږ گناه نه وي کړې، داسې دُعا زرا اثر نښايي. الله پاک حضرت موسیٰ عَلَيْهِ
 السَّلَام ته فرمائي: اے موسیٰ! په هغه ژبه دُعا اوکړه! په کومه چې تا گناه نه وي کړې.

(حضرت موسیٰ عَلَيْهِ السَّلَام خو **أَلْحَمْدُ لِلَّهِ!** نبي دے، هغوئي خو په خپله خُله چرې هم
 گناه نه د کړې، نبیان خو معصومه دي، د گناهونو نه بالکل پاک وي، البته) حضرت موسیٰ عَلَيْهِ
 السَّلَام عرض اوکړو: يا الله پاکه! داسې ژبه د چرته نه راوړم په کومه چې ما چرې هم
 گناه نه وي کړې؟ اوئي فرمائيل: اے موسیٰ! د نورو په ژبو دُعا کوه! ځکه چې په هغې تا
 گناه نه ده کړې. (2)

سُبْحَانَ اللَّهِ! دا د حکمت او د راز خبره ده، که د دعاگانو اثر ليدل غواړئ نو په
 نورو خلقو ځان ته دعاگانې کوئ، مونږه خطاکار انسانان يو، په خپله خُله باندې څه څه
 نه کوو؟ ❀ کله دروغ ❀ کله غيبت ❀ چغلي ❀ وعده خلافي پته نه لکي چې څه څه

1...ترمذی، کتاب الدعوات، صفحه: 777، حديث: 3371۔

2...مثنوی معنوی، دفتر سوم، امر حق تعالیٰ په موسیٰ... الخ، صفحه: 279، بيت: 181180۔

پرې کوو خو د نورو په ژبو خو مونږ چرې گناه نه ده کړې، ځکه په هغوئي دعاگاني کوي،
اِنَّ شَاءَ اللّٰهُ الْكَرِيْمُ! زر به يې اثر ښکاره کيږي .

بے گناه ژبي

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! داسې ژبي هم شته، په کومو چي مونږ خو هډو گناهونه نه دي کړي، پخپله هغه ژبو هم که گناه نه وي کړي. د هغوئي نه وړه شان گناه هم نه کيږي، په هغه ژبو د ځان د پاره د دعاگانو کولو طريقي عرض کووم. هغه ژبي کومې دي؟ د فرستو ژبي. مونږ په خپل مينځ کښې په يو بل باندې دعاگاني کوو، کول هم پکار دي. ښه خبره ده. البته مونږ عام انسانان يو، چا ته مو د دعا د پاره ووتل نو د هغه نه هيريده هم شي، کيدې شي چې دعا خو اوکړي خو د زړه نه يې اونکړي. په فرستو باندې دعا اوکړئ! فرسته يې هيروي هم نه او کومې دعاگاني چې کوي نو ډيري په اخلاص سره يې کوي، **اِنَّ شَاءَ اللّٰهُ الْكَرِيْمُ!** د دعاگانو اثر به ډير زښکاره شي.

د فرستو دعاگاني به مونږ څنگه اخلو؟ يو څو طريقي درته عرض کووم:

د فرستو د دعاگانو اخستلو طريقي

په 24 سپياره، سوره غافر، آيت: 7 کښې الله پاک فرمائي:

[مفهوم] ترجمه کنز العرفان: عرش او چتونکې او د هغې نه گير چاپيره (فرسته) د خپل رب د تعريف سره د هغه پاکي بيانوي او په هغه ايمان لري او د مسلمانانو بخښنه غواړي. اے زمونږه ربه! ستا رحمت او علم د هر څيز نه پراخه دے نو هغه خلق و بخښي کوم چې توبه اوکړي او ستا د لارې تابعداري اوکړي او هغوئي د دوزخ د عذاب نه وساتي.

اللَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٢٤﴾

سُبْحَانَ اللَّهِ! حَامِلِينَ عَرْشِ يَعْنِي عَرْشِ اوچتونکې فرېسته...!! دا ډيرې د فضيلت والا فرېسته دي، دا مقدسې فرېسته د مسلمانانو د بخښنې دعاگانې کوي، د چا د پاره دعاگانې کوي؟ فرمائي:

[مفهوم] ترجمه کنزُالعرفان: کوم چې توبه اوکړي او ستا د لارې تابعداري اوکړي.

لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ

يعني څوک چې د الله پاک په حضور کښې توبه کوي او د الله پاک په ښودله شوې لاره باندې ځي، حَامِلِينَ عَرْشِ د هغوئې د پاره دعاگانې کوي: يا الله پاکه! هغوئې وبخښې او هغوئې د دوزخ د عذاب نه هم بچ کړې.

سُبْحَانَ اللَّهِ! معلومه شوه چې د حَامِلِينَ عَرْشِ فرېستو د دعاگانو اخستو طريقه دا ده چې مونږ توبه کړو.

توبه کونکے د الله پاک خوښ دے

خوږ او محترموا اسلامي ورونو! مونږ له توبه کول پکار دي، توبه بهترين بلکې د الله پاک محبوب جوړونکے عبادت دے. الله پاک په قرآن کریم کښې فرمائي:

[مفهوم] ترجمه کنزُالعرفان: به شکه الله د ډيرې توبې کوونکو سره محبت فرمائي.

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ

(پاره: 2، سورة بقره: 222)

معلومه شوه چې کوم بنده په کثرت سره توبه کوي، الله پاک هغه خپل محبوب جوړوي. الله اکبر! وگورئ چې دا څومره اوچت شان دے، د الله پاک محبوب يعنې خوښ بنده جوړيدل څه اسان کار خو نه دے، دا څه معمولي مرتبه خو نه ده، الله پاک د ټولو جهانونو رب دے، د ټولو جهانونو خالق دے، څوک چې د دې کریم مالک خوښ شي، د هغه سره د څه کمے پاتې کيږي...؟ صوفياڼے کرام فرمائي: مَنْ لَهُ التَّوْبَةُ فَلَهُ الْكُلُّ څوک چې د

الله پاڪ شي، هر ڇڻه د هغه شي. (1)

معلومه شوه چي **توبه** هغه عظيم نعمت دے چي کوم بنده **توبه** کوي، هغه د الله پاڪ محبوب جو پيري او ڇوڪ چي د الله پاڪ محبوب شي، د هغه دا مرتبه نصيب کيري چي هر ڇڻه د هغه شي، نه د هغه پڻه دنيا کنبڻي ڇڻه ڪمے پاتي کيري، نه پڻه اخرت کنبڻي ڇڻه خطرہ پاتي کيري.

مَتَ گُناهُونَ پَ هُوَ بَهايَ بَ باڪ تُو | بَحوَل مَتَ يَ حَقِيقَتَ كَ هَ غَاك تُو
تَهاَم لَ دَاْمَنِ شاہِ لُوْلاک تُو پَچَ تُو بَ سَ هُوَ جَايَ گا پاڪ تُو (2)

د توبي يو خوفائي

توبه کونڪے ڊير د اوچتي مرتبي والا وي * ڇوڪ چي **توبه** کوي، د هغه ڪاميابي نصيب کيري * ڇوڪ چي **توبه** وکري، الله پاڪ هغه خپل محبوب جو پيري * پڻه هغه باندې رحمت وري * د هغه گناهونه ختمولے شي * د قيامت پڻه ورڇ به هغه ته جنت عطا ڪولے شي * د دوزخ نه به يي نجات نصيب کيري * **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيمُ!** دنيا به يي هم بنه شي او اخرت به يي هم بنه شي.

لهذا مونبر له توبه ڪول پڪار دي! كه مونبر د امير اهل سنت مولانا الياس عطار قادي **دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه** پڻه عطا ڪرے شوو **72 نيك اعمالو** باندې پوره عمل اوڪرو نو **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيمُ!** د نورو بنو عادتونو سره سره به مو د توبي توفيق هم نصيب شي. پڻه **72 نيك اعمال** کنبڻي **نيڪ عمل نمبر: 28** دے: آيانن تاسو **مَعَاذَ اللَّهِ!** د گناه ڪولو پڻه شڪل کنبڻي فوراً توبه ڪرې ده؟ پڻه دي نيك عمل باندې ڪلڪ عمل اوڪري! ورسره د شپي ڪم از ڪم دوه

1... سيع سنابل، سنبله سومر در ترک و قناعت و توکل و تبذل، صفحه: 92۔

2... وسائل بخشش، صفحه: 656 ملقطاً۔

رکعته د توبې د نمونځ کولو عادت جوړ کړئ! **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيمُ!** د حاملین عرش فرښتو د دعاگانو نه به مو حصه نصیب شي. الله پاک دې مونږ ته د عمل کولو توفیق راعطا کړي.

أَمِينِ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ.

عمل کا هو جذبہ عطا یا الہی! گناہوں سے مجھ کو بچا یا الہی!
هو اغلاق پھٹا هو کردار ستھرا مجھے متقی تو بنا یا الہی! (1)

په ورومې صف کښې نمونځ کوئ!

په **ابن ماجه شريف** کښې دي، رسول اکرم، نور مجسم **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** فرمائيلي دي: بے شکه الله پاک او د هغه فرښتے په ورومې صف والو باندي رحمتونه ليري. (2)
يعني کوم بنده چې په ورومې صف کښې د نمونځ کولو سعادت حاصلوي الله پاک په هغه باندي رحمتونه ليري او فرښتے د هغه د پاره د رحمتونو دعاگانې کوي. (3)

سُبْحَانَ اللَّهِ! خورواو محترمو اسلامي ورونو! اندازه ولگوئ چې په زرگونو فرښتے چې د کوم بنده د پاره د رحمت دعاگانې کوي، څه فرمائے؟ آیا د هغه به هم رحمت نه نصیب کيري...؟ نصیب کيري به، **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيمُ!** ضرور به نصیب کيري او د چا چې د الله پاک صرف هم يو رحمت نصیب شي، د هغه دنيا به هم بنه شي او اخرت به يې هم بنه شي.
ځکه د فرښتو د دعاگانو اخستو د پاره په ورومې صف کښې د نمونځ کولو عادت جوړ کړئ!

1... وسائل بخشش، صفحه: 104102 ملقطاً۔

2... ابن ماجه، کتاب اقامة الصلاة والسنة فيها، باب فصل الصف المقدم، صفحه: 164، حديث: 999۔

3... مرآة المناجیح، جلد: 2، صفحه: 186 ملقطاً بتغير۔

د ورومې صف والا مخکښې کیدونکې دي

الله پاک په قرآن کریم کې فرمائي:

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ (مفهوم] ترجمه کنز العرفان: او به شکه مونږه په تاسو کې مخکښې کیدونکې هم پیژنو. (پاره: 14، سوره حجر: 24)

د یو روایت مطابق په دې آیت کې د **مُسْتَقْدِمِينَ** (یعنې د مخکښې کیدونکو) نه مراد په ورومې صف کې نمونځ کوونکې دي. د حضرت عبد الله بن عباس رضي الله عنهما نه روایت دے چې خور آقا و مولا، مکي مدني مصطفی صلى الله عليه وآله وسلم یو ځل د جمعې سره په ورومې صف کې د کیدونکې نمونځ فضیلتونه بیان کړل نو صحابه کرامو رضي الله عنهم د ورومې صف حاصلولو ډیر کوشش شروع کړو او د هغوئي گڼه جوړه شوه او د کومو کسانو کورونه چې د جومات مبارک نه لرې وو هغوئي د خپلو کورونو د خرڅولو او د جومات سره په خوا کې کور اخستو ته تیار شول د پاره د دې چې په ورومې صف کې د ځائے میلاؤیدو نه چرې هم محرومه پاتې نه شي. په دې باندې دا آیت مبارک نازل شو او هغوئي له تسلي ورکړے شوه چې ثواب په نیتونو باندې دے او الله پاک ورومې هم پیژني او څوک چې د عذر په وجه وروستو پاتې شول هغوئي هم پیژني او د هغوئي د نیتونو نه هم خبر دے او د هغه نه هیڅ پټ نه دي. (1)

سُبْحَانَ اللَّهِ! څومره ښکلے شان دے د صحابه کرامو رضي الله عنهم. د عبادت جذبې ته وگورئ! د ورومې صف د ثواب موندلو د پاره دا هستیاني د خپلو کورونو خرڅولو او د جومات سره نزدې کورونو اخستو ته تیار شول د پاره د دې چې تادي اوکړي او په تادي تادي جومات ته لاړ شي او په ورومې صف موندلو کې کامیاب شي...!!

آه! يو مونږ يو، ورومبے صف خو غټه خبره ده، اخري صف بلکې د جمعې اخري رکعت ته پۀ رسيدو کښې هم بعضې وخت نۀ کاميابيرو، الله پاک دې مونږ معاف کړي، خومره نمونځ کونکي داسې دي د کومو نه چې جمعه هم قضا کيږي بلکې ډير مسلمانان داسې هم دي کوم چې هډو جوماتونو ته نۀ ځي.

الله پاک دې زمونږ پۀ حال باندې رحم اوکړي! ياد ساتئ چې د جومات د ورومبې جمعې سره نمونځ کول واجب دي، بغير د مجبوري نه جمعه پريښودل گناه او دوزخ ته بوتلونکے کار دے. (1)

جمعې سره د نمونځ کولو فضيلتونه

د مسلمانانو دويم خليفه حضرت عمر فاروق اعظم رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائي: ما د دواړو جهانو د سردار، د مدينے د تاجدار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نه اوريدلي دي چې الله پاک د جمعې سره نمونځ کونکي خوښوي. (2)

حضرت ابو سعيد خدري رَضِيَ اللهُ عَنْهُ بيانوي: د الله پاک اخري رسول، رسول مقبول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائي: کله چې بنده د جمعې سره نمونځ اوکړي بيا د الله پاک نه د خپل حاجت (يعنې ضرورت) سوال اوکړي نو الله پاک د دې خبرې نه حيا فرمائي چې هغه بنده د حاجت پوره کيدو نه مخکښې واپس لاړ شي. (3)

جماعت سے گر تو نمازیں پڑھے گا خدا تیرا دامن کرم سے بھرے گا
پۀ يو حديث پاک کښې دي: د نارينه نمونځ پۀ جومات کښې د جمعې سره، پۀ

1... فتاویٰ رضويه، جلد: 7، صفحه: 199۔

2... مسند احمد، جلد: 2، صفحه: 309، حديث: 5112۔

3... گزيرُ الْعَمَال، کتاب: الصلوة، جز: 7، جلد: 4، صفحه: 227، حديث: 20239۔

کور کنبې او پۀ بازار کنبې د کولو نه 25 درجې زيات دے. (1)

او پۀ يو حديثِ پاک کنبې دي: د جمعې سره نمونځ د ځانله نمونځ کولو نه 27 درجې زيات دے. (2)

اے د خوږ نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عاشقانو! فرض کړئ چې د چا سره د تجارت

سامان دے، که هغه دا پۀ خپل ښار کنبې خرڅوي نو د هغې قيمت به 100 روپۍ وي او که سمندر پورې ځي او هلته هغه سامان خرڅوي نو پۀ 2500 يا 2700 روپۍ به خرڅيري نو هغه به يقيناً چې سمندر پورې تلل او خپل مال هلته خرڅول خوښوي ولې چې 25 چنده يا 27 چنده گټه به څوک پريري! افسوس چې د دُنيا د دولت زياتولو د پاره خو د لرې لرې پورې سفر ته تياريرو خو د کور نه پۀ څو قدمه تللو پۀ جومات کنبې د جمعې سره پۀ نمونځ کولو پۀ يو نمونځ د 27 نمونځونو پۀ ثواب گټلو کنبې بعضې خلق ناراستي کوي او هُم پۀ کورونو کنبې نمونځ کوي.

بھائی مسجد میں جماعت سے نمازیں پڑھ سدا ہوں گے راضی مصطفیٰ، ہو جائے گا راضی خدا

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

پۀ ورومبي صف کنبې د نمونځ کولو ثواب

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! مونږ له پينځه واړه نمونځونه کول پکار دي، د

جمعې سره نمونځ کول پکار دي او پۀ کوشش کولو پۀ ورومبي صف کنبې کول پکار دي. **پۀ حديثِ پاک کنبې دي:** که چرې خلقو ته معلومه وے چې پۀ ورومبي صف کنبې د نمونځ کولو دومره ډير ثواب دے نو پۀ دې باندي به يې قرعه اندازي

1... پُخاري، کتاب الاذان، باب فضل صلاة الجماعة، صفحه: 223، حديث: 646-

2... پُخاري، کتاب الاذان، باب فضل صلاة الجماعة، صفحه: 223، حديث: 645-

(خسنې) وپشتو. (1)

يعنې هر يو به په ورومي صف كښې ودریدل غوښتل او د ځائے د كميډو په وجه به يې فيصله په خسنې كوله.

د ورومي صف نه محرومه كيدل د ناراستې سبب دے

خوږو او محرمو اسلامي ورونو! په ورومي صف كښې نمونځ كول هم ډير د فضيلت كار دے، ورسره د دې نه محرومي ډيره لويه محرومي هم ده. په حديث پاڪ كښې رسول اكرم، نور مجسم **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** فرمائي: قوم به په صف كښې وروستو كيږي تر دې پورې چې الله پاڪ دوئي په وور كښې وروستو كړي. (2)

يعنې چې كوم خلق د ناراستې په وجه په ورومي صف كښې ناوخته كوي يا په ورومي صف كښې د ځائے كيدو باوجود وروستو ودریږي نو هغوئي به د دين په ټولو كارونو كښې سست شي او په گناهونو باندي به ډاډه شي، د كومې نتيجه چې به دا شي چې دوزخ ته به ځي او هلته به د ډيرې مودې پورې وي. (3)

الله اكبر! الله پاڪ دې زمونږ په حال باندي رحم او كړي. نيت او كړئ چې د نن نه به ټول نمونځونه د جمعې سره په ورومي صف كښې ادا كوو. **إِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم!**

دا به څنگه كيږي...؟ اسانه شان خبره ده، كوشش او كړئ! چې د اذان كيدو نه مخكښې جومات ته لاړ شي، كه دا نشي كيدے نو كم از كم په اذان كيدو كار پريږدئ او د جومات طرف ته روان شي! **إِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم!** په ورومي صف موندلو كښې به كامياب شي.

1... بخاري، كتاب الاذان، باب الصف الاول، صفحه: 238، حديث: 720-

2... ابو داود، كتاب الصلاة، باب صف النساء... الخ، صفحه: 119، حديث: 679-

3... مرآة المناجیح، جلد: 2، صفحه: 189-

د نمونځ په ځائے کښې ناست اوسئ...!!

خورو او محترموا اسلامي ورونو! د فرښتو د دعاگانو موندلو بله طريقه واورئ! د مُسَلِم شريف حديثِ پاک دے، د حضرت ابو هريره **رَضِيَ اللهُ عَنْهُ** نه روايت دے، رسولِ ذِيشان، مكي مَدَنِي سلطان **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** فرمائيلي دي: بے شکه بنده چې تر څو پورې خپل (د نمونځ) په ځائے باندې ناست اوسي چرته چې هغه نمونځ کړے وي، نو تر څو پورې چې د هغه اودس مات نه شي فرښتے په هغه باندې درود ليرې، فرښتے وائي: **اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ، اللَّهُمَّ ارْحَمْهُ** اے الله پاکه! دا وبخښې، اے کریم مالیکه! په دة باندې رحم اوکړې. (1)

خورو او محترموا اسلامي ورونو! وگورئ چې د فرښتو د طرف نه د رحمت او د بخښنې د دعاگانو موندلو اسانه نُسخه ده. مونږ چې په کوم ځائے کښې نمونځ اوکړو، که په جومات کښې يې وکړو، که په کور کښې يې دا کړو، چې کله هُم، چرته هُم نمونځ وکړو، د څه وخت د پاره هلته کښينا ستل پکار دي! چې کښينو او تسبيح فاطمه لولو! آية الكرسي لولو! قُل شريف لولو! درود پاک لولو! که خاموشه هم ناست يو، تر څو پورې چې هلته ناست يو نو فرښتے به زمونږ د پاره د بخښنې او رحمت دعاگانې کوي. ياد ساتئ چې فرض نمونځ د جمعې سره کول واجب دي، که د شرعي مجبورئ په وجه چا فرض نمونځ په کور کښې وکړو او په مُصلَّه باندې تر څو پورې ناست اوسي **نَوَانَ شَاءَ اللهُ** د هغه به هُم د فرښتو دعاگانې نصيب شي. (2)

فرښتے د بخښنې دعاگانې کوي

د مسلمانانو د څلورم خليفه حضرت علي المرتضى، شير خُدا **رَضِيَ اللهُ عَنْهُ** نه

1... موطا امام مالک، کتاب قصر الصلاة في السفر، باب انتظار الصلاة والمشي اليها، صفحه: 100، حديث: 392۔

2... التبهيد لابن عبد البر، جلد: 11، صفحه: 642۔

روايت دے، د دواړو جهانو مالک او مختار، مکي مَدَنِي سرکار **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** فرمائيلي دي: کله چې مسلمان د خپل مسلمان ورور تپوس کوي نو هغه د مريض سره د کيناستو پورې د جَنَّت پۀ باغ کښې چهل قدمي کوي (پۀ ورو ورو گرځي، کله چې هغه کښيني نو رحمت هغه راگير کړي، کله چې څوک سحر د مريض تپوس اوکړي نو د ماښام پورې 70 زره فرښتے د هغۀ د پاره د بخښنې دُعاگانې کوي او څوک چې ماښام تپوس اوکړي نو د سحره پورې 70 زره فرښتے د هغۀ د پاره د بخښنې دُعاگانې کوي. (1)

سُبْحَانَ اللهِ! څومره ښکلے شان دے...!! 70 زره فرښتے د سحر نه د ماښام پورې، د ماښام نه د سحر پورې د بنده د پاره دعاگانې کوي. کول څۀ دي؟ د مريض تپوس کول دي.

د مريض تپوس کوئ!

خوږو او محترمو اسلامي ورونو! دا ډير د فضيلت کار دے، زمونږ څوک مسلمان ورور که چرې بيمار شي، هغه خوږ شي، د څۀ پيښې سره مخ شي يا هسې څۀ بل څۀ ناروغي راشي نو مونږ له پکار دي چې مونږ د خپل مسلمان ورور تپوس اوکړو، د هغۀ خوا له لار شو، د هغۀ سره ميلاؤ شو، د هغۀ د طبيعت پوښتنه اوکړو، هغۀ له تسلي ورکړو، که د څۀ څيز ضرورت وي او مونږ د مدد کولو وِس لرو نو د هغۀ مدد هم اوکړو، بهر حال! که پۀ هغۀ غم وي نو نورو مسلمانانو له پکار دي چې د هغۀ سره پۀ تکليفونو کښې شريک شي، د دې پۀ برکت به د يو بل سره محبت پيدا کيږي، پۀ خپل مينځ کښې به اتفاق او اتحاد زيات شي او نتيجه به يې دا وي چې زمونږه معاشره به د امن او د سکون، د مينې او د محبت کور جوړ شي.

1... ابن ماجه، کتاب الجنائز، باب ماجاء في ثواب من عاد مريضاً، صفحه: 234، حديث: 1442.

تپوس کول سُنْت دي

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! د مريض تپوس کول د خوږ آقا و مولا، مکي مَدَنِي مصطفے صَلَّ اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ډير بڼکلي **سُنْت مبارک دي**. (1) زمونږ د خوږ نبي، مکي مَدَنِي صَلَّ اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ دا ډير بڼکله عادت مبارک وو چې رسول الله صَلَّ اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به کله خبر شو چې فلانکله بيمار دے نو که هغه به د مدينے منورې پۀ اخري غارۀ کښې ولې نۀ اوسيدو، نبي کریم صَلَّ اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به د هغۀ د تپوس د پاره تشریف وړلو. (2)

د مخلوق د شميرې برابر نيکي

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! د بيمار تپوس کول لکه چې څنگه د الله پاک د اخري نبي، رسول هاشمي صَلَّ اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بڼکلي سُنْت دي، هم داسې د محکښينو انبياء کرامو عَلَيْهِمُ السَّلَام سُنْت هم دي، **اَلْحَمْدُ لِلّٰه!** د الله پاک ټول نبیان خوا خوږي او غمخواران او د غم زيلو پۀ غم کښې شريکيدونکي وو. **پۀ روايت کښې دي:** يو ځل الله پاک خپل خوږ نبي حضرت موسی کلیم الله عَلَيْهِ السَّلَام ته وحي وفرمائيله: اے موسی! آيا ته غواړې چې د قيامت پۀ ورځ ستا نيکي د ټول مخلوق د نيکو برابر وي؟ حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَام عرض اوکړو: آؤ! اے الله پاکه...!! بالکل زۀ دا غواړم. الله پاک وفرمائيل: اے موسی! که ته دا غواړې نو د مريضانو تپوس کوه! د غريبانانو د پاره د جامو انتظام کوه...!! د روايت الفاظ دي چې د دې نه پس حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَام دا دواړه کارونه پۀ ځان باندې لازم کړل. (3)

1... بهار شريعت، جلد: 3، صفحه: 505، حصه: 16 -

2... وسائل الوصول الى شمائل الرسول، الباب الخامس... الخ، الفصل الخامس... الخ، صفحه: 121 -

3... الروض الفائق في البواعظ والرفائق، صفحه: 92 -

خورو او محترموا اسلامي ورونو! لږه اندازه ولگوي چې دا خومره عظيم الشان کار دے، مسلمان ورور بيمار شو نو د هغه خوا له تلل دي او تپوس يې کول دي، د هغه د طبيعت پوښتنه کول دي، ثواب يې خومره ډير دے.

وہ تو نہایت سستا سودا بیچ رہے ہیں جنت کا اہم مفلس کیا مول چکائیں، اپنا ہاتھ ہی خالی ہے (1)

وضاحت: د دواړو جهانو مالک او مختار، حبيب د پروردگار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ خو جنت ډير پۀ کم نرخ خرڅوي، مونږه غريبان د هغې سودا څنگه اوکړو؟ زمونږ سره خو هيڅ هم نشته.

مسلمان ته سپک نظر مه کوي...!!

خورو او محترموا اسلامي ورونو! په مونږ کښې يو سوچ موندلے کيږي، خلق د ثواب پۀ معامله کښې هم د حيثيت خيال ساتي مثلاً تپوس ته وگوري! که څوک مسلمان ورور بيمار شي نو دا کتلے کيږي چې زمونږ د حيثيت بنده دے که نه دے، که نوکر بيمار شي نو سيته صاحب د هغه پۀ تپوس کولو شرميږي، که نوکران بيماران شي نو مالکان صاحبان د هغوي پۀ تپوس کولو شرميږي او خپله بے عزتي يې گڼي، دغه شان د مالداره او غريب هم فرق کيږي، دا ډيره غلطه خبره ده.

هر ایک چیز سے پیدا خدا کی قدرت ہے | کوئی بڑا کوئی چھوٹا یہ اس کی حکمت ہے

مونږ پۀ دې نه پوهيږو چې د الله پاک پۀ نزد څوک عزت والا دے، څوک د هغه پۀ بارگاه کښې قبول دے، کيدے شي چې پۀ ذات غريب پۀ ايمان کښې ډير مالداره وي، کيدے شي چې زمونږه نوکر د رب کریم پۀ نزد د لوي مقام مالک وي، ځکه که څوک ورپوکه دے که لوي، که څوک مالداره دے او که غريب، که څوک دوست دے او که نا اشنا، که

هغه بيمار دے نو مونږ له پکار دي چې د هغه تپوس اوکړو او ثواب وگټو. د **مسلم شريف** حديث پاک دے، د الله پاک اخري نبي، رسول هاشمي **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** فرمائيل دي: اے ابن آدمه! زه بيمار ووم، تا زما تپوس ولې اونکړو؟ بنده به عرض اوکړي: اے زما رَبِّ کریمه! تہ **خو رَبُّ الْعَالَمِينَ** يې (تہ د هر عيب نه پاک يې، بيماريدل ستا د شان لائق نہ دي، اے رَبِّ کریمه! چې تہ د بيماري نه هُم پاک يې نو) ما به ستا تپوس څنگه کولو؟ الله پاک به وفرمائي: آيا تا ته معلومه نہ وه چې زما فلانکے بنده بيمار شوه وو او تا د هغه تپوس اونکړو، که تا د هغه تپوس کړے وے نو ضرور به دې زما رضا هلته موندله. (1)

اللهُ أَكْبَرُ! اللهُ أَكْبَرُ! اندازه ولگوئ چې د يو مسلمان څومره اوچت شان دے...!! بنده بيمار شو، الله پاک فرمائي: اے ابن آدمه! تا زما تپوس ولې اونکړو...!! واہ! **سُبْحَانَ اللهِ!** د دې نه معلومه شوه چې که څوک مالداره دے او که غريب، سيته دے او که نوکر، کوم بنده چې مسلمان دے، د الله پاک پۀ نزد د هغه لوي مقام دے، ځکه مونږ له پکار دي چې مونږ د هغه د تپوس د پاره لاړ شو او ثواب وگټو.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

پشي شا دعاگانې کول

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! د فرښتو د دعاگانو د حقدار جوړيدو يوه اسانه طريقه دا هم ده چې مونږ د خپلو مسلمانانو ورونو د پاره دعاگانې کوو. **پۀ حديث پاک کښې دي:** د بنده د خپل مسلمان ورور د پاره د هغه پشي شا کړې دُعا قبوله ده. (کله چې بنده د خپل مسلمان ورور د پاره د هغه پۀ غير موجودگي کښې دعا کوي) د هغه د سر خوا سره يوه فرښته مقرره وي، کله چې دا د خپل ورور د پاره دُعا کوي، فرښته وايي: **آمِينَ وَلَكَ بِشْرٌ** يعني الله پاک

1... مسلم، کتاب البر والصلة والآداب، باب فضل عيادة المريض، صفحه: 997، حديث: 2569.

دې ستا دُعا قبوله کړي او څه چې تا د خپل مسلمان ورور د پاره وغوښتل، الله پاک دې تا ته هم هغه شان عطا کړي. (1)

د 360 دوستانو د پاره دُعا

روایت دے: حضرت ابو درداء رَضِيَ اللهُ عَنْهُ څوک چې صحابئ رسول دے، د هغوئې 360 دوستان وو، د هغوئې عادت مبارک وو، د نمونځ نه پس به يې د هغه ټولو دوستانو د پاره دعاگانې کولې. يو ځل د هغوئې کور ودانې محترمې د دې د حکمت پوښتنه اوکړه نو اوئې فرمائيل: کله چې بنده د خپل مسلمان ورور په غير موجودگي کښې د هغه د پاره دُعا کوي، الله پاک دوه فرښتې مقررې کړي کومې چې وائي: **وَلَكَ بِشَلِّ ذَلِك** يعنې څه چې تا د خپل مسلمان ورور د پاره وغوښتل، الله پاک دې هغه شان تا ته هم عطا کړي. (2)

خوږو او محترمو اسلامي ورونو! دا ډيره اهمه نُسخه ده، که غواړئ چې زمونږه دعاگانې قبولې شي، څه چې غواړم، هغه مې نصيب شي، د دې ډيره اسانه نُسخه ده څه چې تاسو غواړئ، هغه د خپل ځان د پاره وغواړئ، مۀ يې غواړئ، د نورو د پاره يې ضرور غواړئ، مثلاً څوک قرضدار ے شو، هغه د قرض د ورکولو دعا کول غواړي نو پکار دي چې داسې دُعا اوکړي: اے الله پاکه! زما د فلانکي دوست، د فلانکي گاؤنډي يا د فلانکي مسلمان ورور د قرض ورکولو ذريعه جوړه کړې. دا چې د بل چا د پاره دُعا کوي نو فرښتې به د دۀ د پاره دُعا کوي او وائي به: يا الله پاکه! د دۀ قرض ورومبه ختم کړې. داسې چې **إِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم!** مونږ د نورو د پاره دُعا کوو، فرښتې به يې زمونږ د پاره کوي. که الله پاک وغوښتل نو د فرښتې دُعا به قبوله شي او زمونږ حاجت به پوره شي.

1... ابن ماجه، کتاب المناسک، باب فضل دعاء الحاج، صفحه: 470، حديث: 2895۔

2... مرآة الزمان في تاريخ الاعيان، جلد: 5، صفحه: 481۔

د حضرت بي بي فاطمه الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا د خير خواهي جذبه

امام حسن مجتبي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د خاتونِ جَنَّتِ حضرت بي بي فاطمه الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا مشر شهزاده دے، هغوئي فرمائي: ما خپله والده محترمه وليدله چې د شپې يې د مسجد بيت په محراب (يعني په کور کبني د نمونځ کولو په خاص ځاي) کبني نمونځ کولو د دې پورې چې د سحر د نمونځ وخت به شو. (1)

وه شب بیدار، وه صرف رکوع وسجده پيهم | وه جن کي ذات په نازال حضور رحمت عالم

وضاحت: حضرت فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا ټوله شپه عبادت کوونکې، مسلسل په سجده او رکوع کبني مصروفه اوسيدونکې ده، ني کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په هغې ناز کوي. امام حسن مجتبي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائي: والدي محترمي رَضِيَ اللهُ عَنْهَا به د مسلمانانو نارينو او زنانو د پاره ډيرې دعاگاني کولې خو د ځان د پاره به يې هيڅ نه غوښتل. ما عرض اوکړو: مور جانې! څه وجه ده چې تاسو د خپل ځان د پاره هيڅ دعا نه کوئ؟ اوئي فرمائيل: ځويه! **الْحَيَاةُ الدَّارُ** ورومې گاؤند بيا کور. (2)

د پيشمني کوونکو د پاره دعاگاني

خوږو او محترمو اسلامي ورونو! د فرښتو د دعاگانو موندلو يوه اسانه طريقه پيشمنې کول هم دي. **په حديث پاک کبني دي:** پيشمنې د برکت والا خوراک دے، دامه پرپردي! بے شکه الله پاک او د هغه فرښتې په پيشمني کوونکو باندې درود ليري. (3)

معلومه شوه چې څوک د پيشمني خوراک کوي، فرښتې د هغه د پاره د رحمت

1... مدارج النبوة، قسم پنجم، ذکر اولاد کرام، سيده فاطمه الزهرا، جلد: 2، صفحه: 461-

2... مدارج النبوة، قسم پنجم، ذکر اولاد کرام، سيده فاطمه الزهرا، جلد: 2، صفحه: 461-

3... مسند احمد، جلد: 5، صفحه: 119، حديث: 11706 ملتقطاً

دعاگاني کوي. تاسو به وايي چې دا فضيلت خو به مونږه په رَمَضَانَ الْمُبَارَك كښې حاصلوو. او جي! په رَمَضَانَ الْمُبَارَك كښې ضرور حاصلول دي. د دې سره سره د رجب شريف مياشت هم راروانه ده. **سُبْحَانَ اللَّهِ!** عاشقِ رمضان اميرِ اهْلِ سُنَّتِ دَامَتْ بَرَكَاتُهُمْ اَعْلَاهِ رجب شريف ته د رَمَضَانَ الْمُبَارَك پاتک فرمائي، يعني چې رجب شريف کله راشي نو بيا د رَمَضَانَ الْمُبَارَك راتگ رانزدې شو.

خير! د رَمَضَانَ الْمُبَارَك روژې خو فرض دي، هغه خو مونږ ته هسې هم نيول دي، ورسره ورسره د رجب او د شعبان نفلي روژې هم نيول پکار دي.

خوږ آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به د رجب روژې نيولي

حضرت عُرْوَه بن زبير رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ د حضرت عبد الله بن عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا نه پوښتنه اوکړه: آيا د الله پاک نبی، رسول هاشمي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به په رجب شريف كښې روژې نيولې؟ اوئې فرمائيل: او! (روژې به يې هم نيولې) او دې له به اهميت هم وركولو. (1)

خه چې غواړې در عطا كوله كيږي به

عارف بالله شيخ ضياء اللين ديريڼي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي: په روايتونو كښې دي چې 7 روجب 7 روجب ونيولې، د هغه د پاره د دوزخ دروازې بندولې شي څوك چې د رجب شريف 10 روجب ونيسي، هغه چې د الله پاک نه خه غواړي الله پاک يې هغه ته عطا كوي څوك او بې شكه په جنت كښې يو محل دے، د هغه محل په مخكښې دا دنيا د مرغی د جالې په شان ده، هغه محل ته به صرف هغه داخليري چا چې په رجب كښې روژې نيولې وي. (2)

1... كنز العمال، جزء: 8، جلد: 4، صفحه: 301، حديث: 24596۔

2... طهارة القلوب، الفصل الثاني عشر، صفحه: 125۔

عبادت میں، ریاضت میں، تلاوت میں لگا دے دل | رَجَب کا واسطہ دیتا ہوں فرمادے کرم مولا (1)

د یو جَنَّتِي نهر نوم رَجَب دے

د جَنَّتِي صحابي حضرت انس بن مالک رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نہ روایت دے، د الله پاک اخري نبي، مكي مَدَنِي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائي دي: پة جَنَّت كنبې يونهر دے كوم ته چې رَجَب وئيله شي د دې اوبه د پئيو نه ډيرې سپينې او د شاتو نه ډيرې خورې دي، خوك چې د رَجَب شريف يوه روژه ونيسي، الله پاک به هغه ته د دغه نهر نه اوبه ورکوي. (2)

د رَجَب روژه د گناهونو كفاره ده

د سلطان المُقَسِّرِين، حضرت عبد الله بن عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا نه روایت دے، د نا قراره زرونو قرار، مكي مَدَنِي سردار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائي دي: د رَجَب د ورومبې ورځې روژه د 3 كالو كفاره ده او د دويمې ورځې روژه د 2 كالو او د دريمې ورځې روژه د 1 كال كفاره ده، بيا د هرې ورځې روژه د يوې مياشت كفاره ده (يعنې د رَجَب شريف دا روژې د صغيره گناهونو د معافۍ ذريعه جوړيږي). (3)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّدٍ

خورو او محترموا اسلامي ورونو! د رَجَب شريف مياشت تشریف راوړونکې ده، پة دې مبارکه مياشت کنبې نفلي روژې ونيسے! پيشمنے اوکړئ! د نورو فضيلتونو سره سره به مو ان شاء الله الکریم! د فرښتو پة دعاگانو کنبې هم حصه نصيب شي.

1... وسائل بخشش، صفحه: 98-

2... شُعَبُ الْاِيْمَانِ، باب فِي الصِّيَامِ، تخصيص شهر رَجَب بِالذِّكْرِ، جلد: 3، صفحه: 368، حديث: 3800-

3... جامع صغير، صفحه: 311، حديث: 5051-

د فرښتو د دعاگانو اخستلو يو خو طريقي

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! د فرښتو د دعاگانو اخستو نورې هم ډيرې طريقي دي، مختصر پكښې يو خو عرض كووم: ❀ د حديثونو مباركو مطابق څوك چې د سحر نمونځ او كړي، بيا هلته كښيني، فرښتې د هغه د بخښنې او د رحمت دعاگانې كوي (1) ❀ څوك چې د نمونځ په انتظار كښې ناست وي، فرښتې د هغه د پاره هم دعاگانې كوي (2) ❀ څوك چې په نمونځ كښې په صفونو كښې جُخت ودرېږي، فرښتې د هغوئي د پاره هم دعاگانې كوي ❀ څوك چې خلقو ته د نيكي خبرې بناي (مثلاً د نيكي دعوت وركوي، د اودس، نمونځ او روژې وغيره احكام چا ته بناي، د قرآن اوريدو بيانولو حلقه لگوي او د قرآن كريم خبرې بيانوي، د فيضانِ سُنَّتْ په درس وركولو عليم دين عام كوي)، د هغه د پاره يواځې فرښتې نه بلكې د زمكې او د اسمان ټول مخلوق د دې پورې چې ميران په خپلو سوږو كښې، د هغه د پاره دعاگانې كوي (3) ❀ داسې چې څوك په اودس كښې ځملي، يوه فرښتې د هغه سره په خوا كښې اوسي او د هغه د پاره دعاگانې كوي. (4)

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! غور او كړئ چې دا څومره اسان اسان كارونه دي، فضيلت يې څه ده؟ كوم بنده چې دا اسانې اسانې نيكي كوي، فرښتې د هغه د پاره د مغفرت او بخښنې او د رحمت دعاگانې كوي. الله پاك دې مونږ ته د دې نيك كارونو توفيق راعطا كړي، كاش چې مونږ د فرښتو د دعاگانو اخستو والا جوړ شو.

أَمِينَ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ.

1... مسند احد. جلد: 1. صفحه: 407. حديث: 1264-

2... مسلم. كتاب المساجد و مواضع الصلاة. باب فضل صلاة الجماعة... الخ. صفحه: 240. حديث: 649-

3... ابن ماجه. كتاب اقامة الصلاة و السنة فيها. باب اقامة الصفوف. صفحه: 163. حديث: 995-

4... الزيد لابن مبارك. الجزء العاشر. صفحه: 354. حديث: 1244-

په 12 دیني کارونو کښې یو دیني کار: مدرسه المدینه بالغان

خوږو او محترمو اسلامي وروڼو! د گناهونو نه د نفرت د جذبې موندلو، د نیک نمونځ گزاره جوړیدو د سعادت حاصلولو د پاره د عاشقان رسول د دیني تنظیم دعوت اسلامي د دیني ماحول سره خپل تړون مضبوط کړئ! په 12 دیني کارونو کښې هم ښه په شوق برخه اخلئ! **إِنَّ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيم!** ژوند به موجود شي، که الله پاک وغوښتل نو د دنیا نه به مو د بے رغبتۍ دولت هم نصیب شي او اخلاق او کردار به مو هم ښه شي. په 12 دیني کارونو کښې یو دیني کار: **مدرسه المدینه بالغان** هم دے.

په حدیث پاک کښې دي: په تاسو کښې بهتر هغه دے څوک چې قرآن زده کړي او [نور ته یې] وښايي. (1) * قرآن مجید د الله پاک کتاب دے * د بندگانو په نوم د رب کریم پیغام دے * خوافسوس چې نن مسلمانان د قرآن کریم نه ورځ په ورځ لرې کيږي * ډیر خلق په کتلو هم صحیح قرآن مجید نه شي لوستلے * څوک یې چې لولي هغوئي هم په تجوید او مخارجو کښې داسې غلطیانې کوي، چې د هغې په وجه یې نمونځ هم نه کيږي.

اَلْحَمْدُ لِلَّهِ! د عاشقان رسول دیني تنظیم دعوت اسلامي د قرآن په فیضان عام کولو کښې مصروف دے * په کومو کښې چې په صحیح تجوید او مخارجو سره قرآن کریم لوستل او ښودلے شي * فرض علوم هم ښودلے شي * سنت او آداب هم ښودلے شي او * د ترجمې او تفسیر اوریدو موقع هم میلاوېږي. تاسو هم په دې کښې شرکت کوئ! **إِنَّ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيم!** ډیر برکتونه به درنصیب شي.

د فیشن پرست په ژوند کښې سپرلے راغلو

د حیدرآباد (سندھ، پاکستان) د اوسیدونکي یو اسلامي ورور بیان دے چې زه

1... بخاری، کتاب فضائل القرآن، باب خبر کم من... الخ، صفحہ: 1299، حدیث: 5027-

يو فيشن ايبل (*Fashionable*) ځلمه ووم، د دُنیا په موج مستی کنبې ورک، د خپل اخرت د انجام نه به خبره مې په غفلت کنبې د ژوند شپې او ورځې تیرولې، زما د گناهونو نه په ډک ژوند کنبې سپرله څه داسې راغلو چې زما په مدرسه المدینه بالغان کنبې د داخلي سعادت نصیب شو، بیا زما د ژوند د نیک بختی سفر شروع شو، د مدرسه المدینه بالغان برکتونو زما زړه د الله پاک د ویرې او د خوږ آقا و مولا، مکی مَدَنِي مصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په عشق روښانه کړو، په دې کنبې زما د قرآن پاک د تعلیم سره سره په سُنّتو باندې د عمل کولو جذبہ هم نصیب شوه او په هفته واره اجتماع کنبې د شرکت کولو سعادت هم نصیب شو. **اَلْحَمْدُ لِلّٰه!** په مدرسه المدینه بالغان کنبې د لوستلو په برکت زما په ژوند کنبې سپرله راغلو، د فیشن پرستی، موج مستی نه مې نجات هم نصیب شو.

ترا شکر مولی دیا دینی ماحول | نه جھوٹے کبھی بھی خدا دینی ماحول
دعا ہے یہ تجھ سے دل ایسا لگا دے | نہ جھوٹے کبھی بھی خدا دینی ماحول (1)

قرآن تیچر موبائل ایپلی کیشن

اے د خوږ نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عاشقانو! نن سبا د تیکنالوجی دور دے. **اَلْحَمْدُ لِلّٰه!**

د قرآن کریم د فیضان عام کولو د پاره د دعوتِ اسلامي *I.T* ډیپارټمنټ یو موبائل ایپلی کیشن جاري کړې دے، د کوم نوم چې دے: **قرآن تیچر (Quran Teacher)**. په ډې ایپلی کیشن طالب علمان د درس نظامي، فیضان نماز کورس او زکوٰة کورس په شان د به شمیره آن لائن کورسونو د پاره رجسټریشن کولې شي **په سټوډنټ پورټل (Student Portal)** کنبې د خپل آن لائن کلاس د حلو څلو په باره کنبې ځان خبر

ساتلے شي ❀ د دعوتِ اسلامي په دې پليټ فارم باندې تقريباً د 50 نه زيات اسلامي کورسونه کولے شي. ❀ دا ايپلي کيشن د آئن لائن کيدونکو کورسونو په باره کښې هم معلومات ورکوي. تاسو هم د خپلې خوبې مطابق د هر يو کورس انتخاب کولے شي او بغير د څه مشکل نه د آن لائن قرآن زده کولو د پاره داخله اخستے شي. دا ايپلي کيشن داؤن لوډ کړئ او پخپله ترينه هم فائده واخلئ او نورو له هم د دې ترغيب وکړئ.

صَلُّوْا عَلَي الْحَبِيْب ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّد

يو څو ضروري اعلانات

❀ د هر خالي په ورځ امير اهل سنت د **دَامَتْ بَرَكَاتُهُمْ اَلْعَالِيَه** په **مَدَنِي چينل** باندې **لايو هفته** **واره مَدَنِي مذاکره** کوي، د راتلونکې خالي په ورځ به هم په مَدَنِي چينل باندې د ماسخوتن د نمونځ نه پس (تقريباً 8 بجې) **اِنَّ شَاءَ اللهُ اَلْكَرِيم!** هفته واره مَدَنِي مذاکره کيږي، په کومه کښې چې به شيخ طريقت، امير اهل سنت مولانا الياس عطار قادري **دَامَتْ بَرَكَاتُهُمْ اَلْعَالِيَه** د سوالونو جوابونه هم ورکوي. ټول ذمه داران او عاشقان رسول په دې مَدَنِي مذاکره کښې پخپله هم شرکت وکړئ او نورو له دې هم دعوت وکړئ ❀ شيخ طريقت، امير اهل سنت **دَامَتْ بَرَكَاتُهُمْ اَلْعَالِيَه** هره هفته د يوې **دِيني رسالې** د لوستلو اعلان کوي، په راتلونکې هفته واره مَدَنِي مذاکره کښې به **د ورځو فيضان (برکات)** رسالې اعلان کولے شي. دا رساله پخپله هم ولولئ! نورو له هم د دې ترغيب وکړئ او څوک چې سوشل ميډيا مثلاً واټس ايپ وغيره استعمالوي هغوئي دې د الله پاک د رضا او د ثواب د پاره دا رساله د نورو سره هم شير **(Share)** کړي! ❀ په قرآن پاک کښې چې چرته چرته الله پاک د **اے ايمان والو!** په وييلو ايمان والو ته خصوصي احکامات عطا کړي دي، هغه ټول آيتونه مکتبه المدينة په دې يو ښکلي کتاب په نوم **اے ايمان والو** کښې راجع کړي دي. دا کتاب مونږ ته نيغ په نيغه د الله پاک په فرامينو د پوهيدو، يادولو او په خپل

ژوند کښې د نافذ کولو بهترینه ذریعه راعطا کوي.

د دې کتاب عام قیمت **1000 روپۍ** دے خو تاسو دا کتاب صبا د 19 دسمبر د ذهني آزمائش پروگرام د فائل پورې په خصوصي ډسکاؤنټ سره د مکتبه المدینه د هرې خانکې نه په **820 روپۍ** په بیعه اخستے شی.

زیرے

هفته ماهنامه فیضانِ مدینه: د ماهنامه فیضانِ مدینه سپشل بکنگ آفر
(*Special Booking Offer*) د دعوتِ اسلامی **ماهنامه فیضانِ مدینه** د 14 دسمبر 2025 نه د 21 دسمبر 2025 پورې بک (*Book*) کیدے شی.

نرخونه: ❀ رنگینه شمیره: **3700 روپۍ** ❀ ساده شمیره: **2300 روپۍ** ❀ انگلش شمیره: **5500 روپۍ** ❀ عربي شمیره: **2000 روپۍ** ❀

د رجب د مدني مذاکرو اعلان

خوږو او محترمو اسلامي ورونو! امیرِ اهلستت مولانا محمد الیاس عطار قادری **دَامَتْ بَرَکَاتُهُمُ الْعَالِيَه** د موجوده دور یو عظیم علمي او روحاني شخصیت، بلکې یو ولی کامل دے. دوئی د اُمّتِ مصطفیٰ **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** د خیر خواهی په نیت د هر اتوار د شپې نه علاوه هم په خاص خاص موقعو باندې مدني مذاکرې فرمائی. یعنی د ټولې دنیا نه عاشقانِ رسول د تفسیر، حدیث، شریعت او طریقت په مختلفو موضوعاتو باندې پوښتنې کوي او امیرِ اهلستت د هغوی جوابونه ارشاد فرمائی. دا مدني مذاکرې په مدني چینل باندې لائیو (*Live*) بنودلے کیري.

إِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم! امیرِ اهلستت مولانا محمد الیاس عطار قادری **دَامَتْ بَرَکَاتُهُمُ الْعَالِيَه** به د ورومي رجب شریف د شپې نه تر **6 رجب شریف** پورې د عالمي مدني مرکز فیضان

مدینه کراچی نه براہ راست مدنی مذاکرې فرمائی. کومو اسلامي وروڼو نه چې کیدے شي هغوئي دې فیضانِ مدینه ته تشریف راوړي او په مدنی مذاکرو کښې دې شرکت وکړي، یا دې په خپله علاقه کښې کېدونکې د اجتماعي مدنی مذاکرې په اجتماع کښې شرکت وکړي او یا دې په خپلو کورونو کښې د مدنی چینل په ذریعه په مدنی مذاکرو کښې شرکت وکړي.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَیْ مُحَمَّدٍ

خوږو او محترمو اسلامي وروڼو! د بیان په اخره کښې د سنتو فضیلت او د ژوند د یو څو ادابو بیانولو سعادات حاصلووم. تاجدار رسالت، شهنشاہ نبوت صَلَّى اللهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائی دي: **مَنْ أَحَبَّ سُنَّتِي فَقَدْ أَحَبَّنِي وَمَنْ أَحَبَّنِي كَانَ مَعِيَ فِي الْجَنَّةِ** چا چې زما د سنتو سره محبت وکړو هغه زما سره محبت وکړو او چا چې زما سره محبت وکړو هغه به په جنت کښې زما سره وي. (1)

سینه تیری سنت کا مدینه بنے آتا! | جنت میں پڑوسی مجھے تم اپنا بنانا

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَیْ مُحَمَّدٍ

مُعَانَقَه کول د خوږ مصطفی صَلَّى اللهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سُنَّت دي

د اخري نبي، رسول هاشمي صَلَّى اللهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمان مبارک دے: د چا چې څوک ورور وي هغه له پکار دي چې د خپل ورور سره مُعَانَقَه اوکړي. (2)

اے د خوږ نبي صَلَّى اللهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عاشقانو! غاړې میلاوهلو ته مُعَانَقَه وئیلے شي او مُعَانَقَه د خوږ آقا و مولا، مکي مدنی مصطفی صَلَّى اللهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سُنَّت دي. ❀ په **مِرَاةَ النَّسَاجِيحِ** کښې دي چې: د

1... تاريخ دمشق، جلد: 9، صفحه: 343.

2... كُنُزُ الْعِبَالِ، كتاب: الفضائل، جلد: 7، جز: 13، صفحه: 26، حديث: 36235.

خوشحالی پء موقع چا ته ورغاره وتل سُنْت عمل دے (1) خور آقا و مولا، مكي مَدَنِي مصطفےٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به خو خو کرته پء صحابه کرامو باندې شفقت کولو او هغوئي ته به يې د مُعَاتَقِي شرف عطا کولو. مثلاً ❀ د خيبر پء موقع باندې خور آقا و مولا، مكي مَدَنِي مصطفےٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ حضرت جعفر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ خپلې سينې مبارکې ته راجخت کړو او پء تندي باندې يې ښکل هم کړو. ❀ (2) يو ځل رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ حضرت ابو ذَر غفاري رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ راوبللو، کله چې هغوئي حاضر شول نو په شفقت سره يې هغوئي سينې ته راجخت کړو. (3)

داسې هلکان چې ږيره يې نه وي راغلې هغوئي سره معانقه کولو نه احتياط کول پکار دي، ځکه چې په فتنه کښې د اخته کيدلو خطر ده.

د مختلفو سنتو زده کولو د پاره د مکتبه المدینه د بهار شريعت جلد: 3 نه حصه نمبر 16 او د شيخ طريقت، امير اهل سنت علامه مولانا ابو بلال محمد الياس عطار قادري رضوي دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ د 91 صفحو رساله 550 سنتين اور آداب واخلی او اوئي لولئ! د سنتو زده کولو يوه بهترينه ذريعه د دعوت اسلامي پء مَدَنِي قافلو کښې د عاشقان رسول سره د سنتو ډک سفر کول هم دے.

اَلْفَتِ مِصْطَفَىٰ اَوْر خَوْفِ خِدا | چاهے گر تمہیں قافلے میں چلو
گر مدینے کا غم چاہے چشتم نم | لینے یہ نعمتیں قافلے میں چلو (4)

الله پاک دې مونږ ته د عمل کولو توفيق راعطا کړي.

اٰمِيْنَ بِجَاہِ خَاتَمِ النَّبِيِّيْنَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

1... مرآة المناجیح، جلد: 6، صفحہ: 359۔

2... ابو داؤد، کتاب: الادب، باب: قبلة ما بين العينين، صفحہ: 813، حدیث: 5220۔

3... ابو داؤد، کتاب: الادب، باب: قبلة ما بين العينين، صفحہ: 812، حدیث: 5214 خلاصہ۔

4... وسائل بخشش، صفحہ: 669۔

د رجب المرجب متعلق مکتوبِ عطار

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

خوږو او محترموا اسلامي وروڼو! د الله پاک په کرم سره د عِزّت والا میاشت

رَجَبُ الْمُرَجَّب راتلو والا ده، مونږ له د رجب شریف بابرکته میاشت څنگه تیږول پکار دي؟ راځئ چې د دې په باره کښې د امیر اهلستت مولانا محمد الیاس عطار قادري دامت برکاتهم العالیه مکتوب (یعنې خط مبارک) واورو.

صَلُّوْا عَلٰى الْحَبِيْب! ❁❁❁ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ د سگِ مدينه محمد الیاس عطار قادري رَضَوِي عَفُو عَنْهُ له طرفه، د ټولو اسلامي وروڼو د مدارس الهدينه او جامعات الهدينه استاذانو او طلبه په خدمتونو کښې د کعبه مشرفه نه گیر چاپیره تاؤ شوه او گنبد خضرا بنکلوونکې د رَجَبُ الْمُرَجَّب، شَعْبَانُ الْمُعَظَّم او رَمَضَانُ الْمُبَارَك د روژه دارو د برکتونو نه ډک سلام،

اَلسَّلَامُ عَلَیْكُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَکَاتُهُ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ عَلٰى کُلِّ حَالٍ

هونه هو آج کچھ مزا کر حضور میں هوا ورنه مری طرف خوشی دیکھ کے مسکرائی کیوں

(حدائق بخشش شریف)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! یو ځل بیا د خوشحالو ورځې راتلونکې دي، د رَجَبُ الْمُرَجَّب میاشت ډیر زر راتلونکې ده. په دې مبارکه میاشت کښې د عبادت تجم کرلے کیږي، په شَعْبَانُ الْمُعَظَّم کښې هغې ته د پښیمانی د اوشکو اوبه ورکولے کیږي او د رَمَضَانُ الْمُبَارَك په میاشت کښې د رحمت فصل ریلے کیږي.

د رَجَبُ النُّرَجَبِ د ورومبو درې روژو فضیلت

د رَجَبُ النُّرَجَبِ قدر دانو! که په **تَعْلِيم و تَعَلُّم** (یعنی سبق و ټیلو او بنودلو) او حلال کسب [کاروبار، مزدورئ وغیره] کسبې مو څه رُکاوټ نه راځي، مور او پلار هم به وجهې نه منع کوي او د هیڅ چا حق تَلَفِي هُم نه کیږي نو زر زراو ډیر زر مسلسل د درې میاشتو یا د **رَمَضَانَ الْمُبَارَك** د فرضو روژو سره د چا نه چې څومره کیدے شي د هغه همره نفلي روژو د پاره ملا وترئ، په پیشمني او روژه ماتي کسبې د کم خوراک په ذریعه د خیتې قُفَلِ مَدینه هم ولگوئ. کاش! چې په هر کور کسبې او زما په ټولو مَدَارِسُ الْمَدینه او ټولو جَامِعَاتُ الْمَدینه کسبې د روژو سپرلي راشي، بس د ورومبو رَجَب نه روژې نیول شروع کړئ.

د رَجَب شریف د ورومبو درې ورځو د روژو د فضائلو به څه وائې! د حضرت سَيِّدُنَا عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا نه روایت دے چې د آخري نبي محمد عربي مَکِّي مَدَنِي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د رحمت نه ډک دے: ”د رَجَب د ورومبو ورځې روژه د درې کالو کفار ده او د دویمې ورځې روژه د دوو کالو او د دریمې ورځې د یو کال کفار ده، بیا د هرې ورځې روژه د یوې میاشتي کفار ده.“ (1)

میں گنہگار گناہوں کے سوا کیا لاتا نیکیاں ہوتی ہیں سرکارِ کونو کار کے پاس

ما گنہگار څه وے راوړي د گناه نه سوا نیکی خو وي زما سرکاره د نیکانو سره د نفلي روژو هم څه بنکلي فضائل دي! په دې باره کسبې دوه احادیث مبارکه واورئ:

(1): حضرت سَيِّدُنَا أَمِّ عَمَّارَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا فرمائي: حُضُورِ پاك، صَاحِبِ لَوْلَاكَ، سَيَّاحِ افلاك صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ زما کره تشریف راوړو نو ما د هغوئي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په خدمت

با بركت كښې طعام پيش كړو نو ارشاد ئې و فرمائيلو: ”ته هم اوخوره.“ ما عرض او كړو: زما روژه ده. نو رحمت عالم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و فرمائيل: تر خو چې د روژه دار په مخكښې طعام خوړلې كيرې، فرښتې د هغه (روژه دار) د پاره د بخښنې دُعا كوي. (1)

(2) حضرت سَيِّدنا بِلال رَضِيَ اللهُ عَنْهُ د نَبِيِّ اَكْرَم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په خدمت كښې حاضر شو، هغه وخت حُضُورِ انور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ناشته كوله، وئې فرمائيل: اے بِلال! ناشته و كړه. ”عرض ئې وكړو: ”يا رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! زما روژه ده.“ نورَسُولُ اللهُ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و فرمائيل: ”مونږه خپله روزي خورو او د بِلال رِزق په جَنَّت كښې زياتيري.“ اے بِلال! آيا ته خبر ئې چې تر خود روژه دار په مخكښې څه خوړلې كيرې تر هغې پورې د هغه هډوكي تَسْبِيح كوي [او] هغه ته فرښتې دُعا كوي.“ (2)

مُفَسِّرِ قرآن حَكِيمِ الأُمَّت حضرت مُفْتِي احمد يار خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي: د دې نه معلومه شوه چې كه د خوراك كولو په وخت كښې څوك راشي نو هغه ته هم د خوړلو سَت كول سُنَّت دي، خو د زړه په اراده دې ورته سَت كوي د دروغو سَت دې نه كوي، او راغله كس دې هم دروغ نه وائي چې زما زړه ته نه كيرې، چې لوږه او دروغ يو ځائ نه شي، بلكې كه خوړل نه غواړي يا ويني چې خوراك كم دے نو وه دې وائي بَارَك اللهُ (يعني الله پاك دې بركت دركړي) دا هم معلومه شوه چې د سَرَوَرِ كائِنات صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نه خپل عبادتونه پټول نه دي پكار بلكې ښكاره دې ئې كړي چې حُضُورِ پرنور، شافِعِ يَوْمِ النُّشُورِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په هغې باندي گواه جوړ شي. دا ښكاره كول رِياكارې نه ده. (د حضرت بِلال د روژه نيولو په اوريدو ئې چې څه و فرمائيل د هغې شرح دا ده) يعني مونږه خپله د نن روزي خو هم دلته خورو او حضرت بِلال رَضِيَ اللهُ عَنْهُ به

1...ترمذي، حديث: 785-

2...شُعَبُ الأِيْمَان، جلد: 3، صفحہ: 297، حديث: 3586-

ئې د دې په بدله کښې په جَنَّت کښې خوري هغه بدله به د دې نه غوره هم وي او زياته به هم وي. حديث بالکل په خپله ښکاره معنی دے، واقعي هغه وخت د روژه نيونکي هر هډوکے او جوړ بلکې رَگ رَگ **تسبيح** (يعني د الله پاک پاکي) بيانوي، چې په هغې روژه نيونکے نه پوهيږي خو سرکارِ مدينه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ئې اوري. (1)

که دا دواړه رسالے (1) ”**فَن كِي وَايَسِي مَعَ رَجَب كِي بهارين**“ او (2) ”**آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ كَا مَهِينَة**“ مو لوستلي وي نو بيا ئې هُم ولولئ. او هر كال په **شَعْبَانُ الْعَظَم** كښې د قِيصَانِ سُنَّت جِلد اول، باب ”**قِيصَانِ رَمَضَانَ**“ هم ضرور لولئ. كه كيدے شي نو د عِيدِ مِعْرَاجِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په نِسْبَت 127 يا 27 رسالے يا د خپل وَس مُنَاسِب ”**قِيصَانِ رَمَضَانَ**“ هم تقسيم كړئ او ډير ډير ثوابونه وگتئ، عام طور د ټولو اسلامي وروڼو او خاص طور د جامعاتِ المدينه او مدارِس المدينه د ټولو قاريانو صاحبانو، اُستاذانو، ناظمانو او طالبِ علمانو په خِدْمَتونو كښې زما ډير زيات مَدَنِي عرض دے چې براءے كرم! (زما په ژوند هم او زما د مرگ نه پس هم) زكواة، فِطْره، د قُرْبَانِي خرمني او په نورو عطياتو [يعني چنده] جمع كولو كښې پوره پوره حصّه اخلي. قسم په خدائے! زه چې د هغه استاذانو او طالبِ علمانو په باره كښې واورم نو ډير خوشحاليرم كومو چې خپل كلي يا ښار ته د تللو د خواهش قرياني وركړې وي او **رَمَضَانَ الْمُبَارَك** په خپلو جامعاتو كښې تيروي او د خپل مجلس د هدايت مَطَابِق د چنده په بَسْتو (يعني ډونيشن كاؤنټرز) باندې ذمه واري سنبالوي، كوم اُستاذان او شاگردان چې بغير د خه مجبوري نه صرف د سستئ يا د غفلت په وجه د عطياتو نه جمع كولو مظاهره كوي د هغوئي په وجه زما زړه ژاري.

خصوصي مَدَنِي نکل: کوم اسلامي ورور چې چنده راتولول غواړي د هغوئي د پاره د چنده ضروري احکام معلومول فرض دي، تاکيد دے چې که مخکښې مولوستلي وي نو هم د دعوتِ اسلامي د اشاعتي ادارے مکتبۃُ المَدِينه چاپ شوي د 100 صفحو کتاب، ”پندے کے بارے میں سوال جواب“ بيا ولولئ. يا الله پاڪه! په رَمَضَانُ الْبَارِك كښې د چنده او په غتِ آختر كښې خرمنو راتولولو د پاره كوشش كوونكي كوم عاشقانِ رسول چې زما زړه خوشحالي، ته د هغوئي نه د هميشه هميشه د پاره خوشحاله شي او د هغوئي په خاطر ما د گنهگارو د سردار نه هم د هميشه د پاره راضي شي، يا الله پاڪه! كوم اسلامي ورور چې (د غُذر نه كيدو په صورت كښې) هر كال د درې مياشتو روژو نيولو او هر كال جُمَادَى الْاُخْرَى كښې رساله ”فَن كى واپسې مَع رَجَب كى بهارن“ او د رَجَبِ الْمُرَجَّب په مياشت كښې ”آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ كا مهينه“ او په شَعْبَانَ الْمُعْظَم كښې ”فِيضَانِ رَمَضَانَ“ (پوره) د لوستلو يا اوريدلو سَعَادَت حاصل كړي ما ته او هغه ته د دُنْيَا او آخِرَت بښگړې رانصيب كړې او مونږه به حسابو وځښي او په جَنَّتِ الْفَرْدوس كښې مو د خپل خور مَدَنِي حبيب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په گاونډ كښې يو ځائ لري.

أَمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

د دعوتِ اسلامي هفته واره د سُنْتُو ډكه اجتماع كښې

لوستلو والا (6) دُرُودِ پاك او (2) دُعَاگانې

❀(1) د شَبِّ جُمَعِي [يعني د جُمَعِي د شپې] دُرُود

بُزرگانِ دينو فرمائيلي دي چې څوك هره شَبِّ جُمَعِي (يعني د جُمَعِي او زيارت مينځنئ شپه كښې) دا دُرُود شريف په پابندئ سره كم ازكم يو ځل لولي [هغه به] د مرگ په وخت كښې

د سرکارِ مدینه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ دیدار کوي او قَبْر کښې د داخلیدو وخت کښې هُم، تر دې چې سرکارِ مدینه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به هغه قَبْر ته د خپل رَحْمَت نه په ډکو لاسونو باندې کوزوي. (1) راحئ چې مونږه هم په شریکه دا دُرُود او وائيو:

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ
الْحَبِيبِ الْعَالِيِّ الْقُدْرِ الْعَظِيمِ الْجَاوِدِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ

﴿2﴾ ټول گناهونه مُعاف

د حضرت سَيِّدُنَا اَنَسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دے چې تاجدارِ مدینه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائي دي: خوك چې دا دُرُودِ پاك لولي كه ولاړ وو نو د كښيناستلو نه مخكښې او كه ناست وو نو اودريدلو نه مخكښې به د هغه گناهونه مُعاف كړے شي. راحئ چې مونږه هم په شریکه دا دُرُود او وائيو:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَسَلَّمَ

﴿3﴾ د رَحْمَت اویا دروازي:

خوك چې دا دُرُودِ پاك لولي په هغه به د رَحْمَت اویا دروازي بيرته كړے شي. (2) راحئ چې دا دُرُود هُم په شریکه او وائيو:

صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

1... افضل الصلوات على سيد السادات، الصلاة السادسة والخمسون، ص 15 ملخصاً

2... القول البديع، الباب الثاني، ص 244

﴿4﴾ د شپږ لاکه دُرود شريف ثواب

حضرت أَحْمَد صَاوِي رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ د بَعْضُو بَزْرَكَانُو نَه نَقْل كوي: دا دُرود شريف يو ځل لوستلو باندې د شپږو لاکو دُرود شريف لوستلو ثواب حاصليږي. (1) راځئ چې په شريکه ئې اووئيو:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَدَدَ مَا فِي عِلْمِ اللَّهِ صَلَاةً دَائِبَةً بَدَاؤِ أَمْرٍ مُلْكِ اللَّهِ

﴿5﴾ قَرَبِ مُصْطَفَى ﷺ

يوه ورځ يو کس راغلو نو حُضُورِ أَنُورِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ هغه د خپل ځان او صديق اکبر رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ تر مينځه کښينولو، په دې باندې صحابه کرام رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ حيران شول چې دا څوک دى مرتبه [يعني اوچتې مرتبه والا] دے! چې کله هغه لارو نو سرکار صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ او فرمائيل: دے چې کله په ما باندې دُرود پاك لولي نو داسے ئې لولي. (2) راځئ چې مونږه ئې هم په شريکه اووئيو:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى لَهُ

﴿6﴾ دُرُودِ شَفَاعَتِ

د شَفِيعِ أُمَّتِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَرْمَانِ مُعْظَمِ دے: څوک چې داسې دُرود شريف

1... افضل الصلوات على سيد السادات. الصلاة الثانية والخمسون. ص ۱۳۹

2... القول البديع. الباب الاول. ص ۱۳۵

اولولي، د هغه د پاره به زما شفاعت واجب شي.⁽¹⁾ راځئ چې دا دُرُود هُم په شريکه اوواښو:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَنْزِلْهُ الْبُقْعَةَ الْمُتَقَرَّبَ عِنْدَكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

﴿1﴾ د يوزر ورځو نيکي:

حضرت سَيِّدُنَا ابن عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا نه روايت دے چې سرکارِ مدينه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائيلي دي: د دې د لوستونکي د پاره فرښتې د يوزر ورځو پورې نيکي لیکي.⁽²⁾ راځئ چې مونږه ئې هُم په شريکه اوواښو:

جَزَى اللهُ عَنَّا مُحَمَّدًا مَا هُوَ أَهْلُهُ

﴿2﴾ داسې ده لکه شې قدر ئې چې حاصل کړو

فرمانِ مُصْطَفَى صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: چا چې دا دُعا درې ځله اولوستله نو لکه هغه چې شې قدر حاصل کړو.⁽³⁾ راځئ چې مونږه هُم دا دُعا په شريکه اوواښو:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ، سُبْحَانَ اللَّهِ

رَبِّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

1... الترغيب والترهيب، كتاب الذكر والدعاء، ۲۳۹/۲، حديث: ۳۰

2... مجمع الزوائد، كتاب الادعية، باب في كيفية الصلاة... الخ، ۲۵۲/۱۰، حديث: ۱۲۰۵

3... تاريخ ابن عساکر، ۱۵۵/۱۹، حديث: ۳۱۵